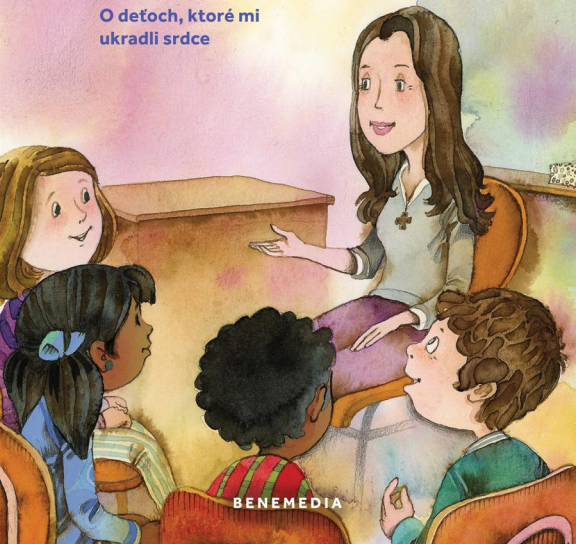

ALŽBETA MOHYLÁKOVÁ

Príbehy spoza katedry

O deťoch, ktoré mi
ukradli srdce

BENEMEDIA

Alžbeta Mohyláková

PRÍBEHY SPOZA KATEDRY
O deťoch, ktoré mi ukradli srdce

Príbehy spoza katedry

O deťoch, ktoré mi ukradli srdce

Alžbeta Mohyláková

© **BeneMedia**

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná, uložená do informačných systémov ani inak rozširovaná (elektronicky alebo mechanicky) bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Autor © Mgr. art. Alžbeta Mohyláková

Obálka a ilustrácia © Mgr. art. Juraj Martiška

Jazyková korektúra © Mgr. Zuzana Vandáková

Grafická úprava a sadzba © BcA. Milan Pleva

Tlač: Alfa print, s. r. o.

Prvé vydanie (2021)

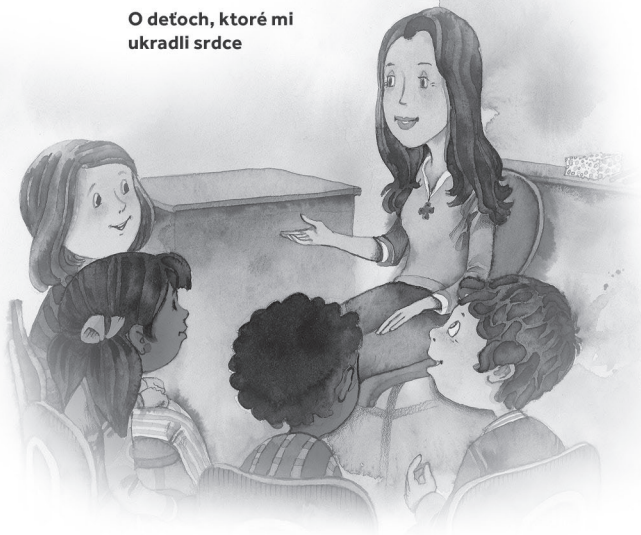
192 strán

ISBN 978-80-99907-73-8

Alžbeta Mohyláková

Príbehy spoza katedry

O deťoch, ktoré mi
ukradli srdce

BeneMedia

2021

Obsah

01 / Deň nula	9
02 / Byť ako káva, ktorá prevonia ruksak	13
03 / Triedna kniha je skaza školstva.....	15
04 / Kto by tu jedol?.....	19
05 / Energetáky sú smrť!!!.....	23
06 / Deti (ne)nosí bocian.....	27
07 / Kto sa rozdelí o palacinku?.....	31
08 / Niekedy sa musíte vysporiadať s tým.....	35
09 / Sú dni, keď.....	39
10 / Čo Pán robí, dobre robí - môj prvý kolaps.....	41
11 / Prasknuté sklo	45
12 / Čo zarezonuje v duši tínedžera?	49
13 / Na čo ma žiadne školenie nepripravilo	53
14 / Keď žiak prekoná učiteľa.....	59
15 / Nie je prehra ako prehra.....	63
16 / Kamzíky s kuframi.....	67
17 / Učiteľský teambuilding trochu inak	75
18 / Ako sme bojovali so sedemhlavým drakom.....	81
19 / Ako ma deti pozvali na nedeľný obed	85
20 / Ako sme hľadali Božie stopy vo svete	89

21 / Ako sme chytili Ronalda	93
22 / Ako pani inšpektorka našepkávala na hodine	99
23 / Ako sme koledovali po škole	103
24 / Ako som buchla dverami a odišla	107
25 / O Karolovi, ktorý mi zlomil srdce	111
26 / O Mirkovi, ktorý sa naučil tancovať tango	115
27 / O Silvii, ktorá sa nevzdala a bola vytrvalá.....	119
28 / O Táni, ktorá porazila zaokrúhľovanie	125
29 / O Teovi, z ktorého raz bude slávny cukrár	129
30 / O Samovi, ktorému cestovanie zničilo budúcnosť.....	133
31 / O Janke, ktorá hovorila tromi jazykmi	137
32 / O Vivi, ktorá preskočila kozu.....	141
33 / O Karolínke, ktorej žirafa zabránila prísť do školy	145
34 / O Lucke, ktorá si myslela, že plačom dosiahne všetko..	149
35 / O Františke, ktorá hrala futbal lepšie ako chalani.....	153
36 / O Krištofovi, ktorý raz možno bude záchranárom	157
37 / O Tamarke, ktorá si rýchlo našla kamarátov.....	161
38 / O Radke, ktorá nechodila v pondelok do školy.....	163
39 / O Šimonovi, ktorý znášal dôsledky svojich činov	165
40 / O Dávidovi, ktorý potreboval objasniť	169
41 / O Dodovi, ktorý nebol hlúpy.....	173
42 / O Gine, ktorá sa postavila výzvam čelom	177

43 / Posledný deň v škole	181
44 / Poďakovanie mojim učiteľom	185
45 / Modlitba učiteľky.....	189

01

Deň nula

Nikdy som si nemyslela, že raz budem učiteľka. Nemám na to trpezlivosť. Hoci rada robím s deťmi, desila som sa nudnej školskej administratívy. Okrem toho, učiteľstvo som neštudovala. A k tomu neviem pekne písať písanom.

Lenže nič z toho neuhasilo ten oheň, ktorý sa vo mne jedného dňa rozblčal. Skrátka, cítila som, že potrebujem dávať ďalej, čo som dostala. A že ako salezián spolupracovník som povolaná dávať to ďalej tým najchudobnejším mladým.

Natrafila som na ponuku, ktorá ma oslovila. Program Teach for Slovakia mi umožní učiť dva roky na základnej škole. Dva roky v triede plnej najchudobnejších mladých - detí prevažne zo sociálne

znevýhodneného prostredia. Možno Rómov, možno bežných sídliskových detí. Idem do toho.

Séria pohovorov, séria školení. Šesť týždňov intenzívnej letnej prípravy. Viac prednášok ako za celé moje magisterské štúdium filmárčiny. Tri týždne učenia v letnej škole. A potom - choď, uč. Osobne som si k tomu dodala aj - MILUJ. Miluj tie deti ešte predtým, než ich spoznáš. Modli sa za ne každý deň. Priprav sa čo najlepšie na to, čo ťa čaká, ale nezabúdaj, že nakoniec je to aj tak v Božích rukách. Hlavne teda miluj.

Keď som sa konečne dozvedela, kde pôjdem učiť, bola som v rozpakoch. Mohla som si totiž určiť preferencie, a tak som si povedala, že najviac skúseností mám s mladými vo veku desať až pätnásť rokov - druhý stupeň bude pre mňa teda ideálny. Mám rada angličtinu, tak tú by som možno rada učila. A ideálne maximálne tak dvadsať kilometrov od Košíc.

Poslali ma do Turne nad Bodvou. A dostala som malých druháčikov. Hoci som ich predtým už raz videla, netušila som celkom, čo budem s takými malými deťmi robiť. To sa mám zase učiť písať písá-

ným písmom? Rómska trieda, ale vlastne po rómsky nevedia, iba takmer maďarsky. Približne štyridsať kilometrov každé ráno tam a každé poobedie späť a do toho celého ešte moje nenávidené ranné vstávanie, lebo vyučovanie sa nezačína o ôsmej, ale o 7:40, ja musím byť v škole 7:20 a cesta trvá takých štyridsaťpäť minút? Och. Idem do toho. Turňa má hrad. Bude tam pekne.

02

Byť ako káva, ktorá prevonia ruksak

Do školy som prišla skoro ráno. Stres sa zatiaľ nedostavil. Ako premotivovaná mladá učiteľka som zobrala pripravené listy pre deti, zoznamy pomôcok pre rodičov, asistentku Ginu a šli sme čakať deti na dvor.

Mala som mať jedenásť žiakov. Prekvapenie dňa - bude ich dvanásť. Mamička totiž protestovala, že ona ho do inej triedy nedá, že on bude chodiť s nami. Moji drobci sú parádni. Dievčatá s obrovskými očami a nádherným úsmevom. Chalani, v ktorých začínam tušiť potenciál na šibalstvá. Už sa to celé začalo. Príhovory, básničky, lastovičky nad nami. Skoro ako z filmu.

Všetci odišli, dnes to bolo len narýchlo, ale aj tak som plná emócií. Ledva som si vydýchla a ide sa na misie. Toto územie sa totiž často označuje ako „slovenská misia“. Išli sme na omšu. „Bude maďarsko-slovenská,“ vysvetľuje mi Gina a názorne mi ukázala pomer maďarčiny a slovenčiny (90:10). V lavici som vykutrala starú maďarskú modlitebnú knižku a začala som v nej hľadať obrady. Trochu mi to pripomínalo albánčinu, niektoré slová sa mi vyslovovali fakt ťažko. Z dvoch škôl - slovenskej a maďarskej - prišlo dokopy asi štyridsať učiteľov a žiakov. Fakt misijné územie.

Vraciam sa domov. Mám pocit, že si zaslúžim odmenu, aj keď som dokopy ešte nič nespravila. Kúpila som si kilo kávy a nechala si ju čerstvo namlieť. Budem ju v škole potrebovať. Nádherne voňala. A nielen ona, ale o chvíľu už aj celé auto, ruksak, všetko. Chcela by som byť ako táto káva. Svojou povzbudivou vôňou prevoňať zborovňu, triedu, školu.

03

Triedna kniha je skaza školstva

Neznášam administratívu. Vedeli ste, že je naozaj, ale naozaj dôležité škrtat' zľava doprava? Či sprava dolava? Vlastne, vôbec netuším, ako to mám spraviť. Viem len, že už po prvých pár dňoch mi hrozí, že budem prepisovať celú triednu knihu.

Čo tam mám vlastne napísať? Päť triednických hodín denne si vyžaduje dávku kreativity, najmä, keď sa snažíte zaujať dvanásť detí vo veku od sedem do desať rokov. Ale inšpekcií by sa asi nepáčilo, keby bolo v triednej knihe napísané - učili sme sa, ako chodiť ticho po chodbe. Ako neudusiť spolužiaka vankúšom. Ako si umývať ruky po záchode.

Kašlem na triednu knihu, keď to budem musieť prepísať, tak to spravím na konci roka. Papier znesie veľa. Radšej sa venujem Dodovi. Má asi dvanásť rokov. Nie je to „moje“ dieťa, chodí do vedľajšej triedy. Niekoľkokrát prepadol. V päťke ho nechceli, tak sa ho ujala kolegyňa. „A čo s ním mám robiť? Veď je to týrané dieťa. Každému je ukradnutý.“ Aj takéto príbehy píše život.

Dodo chodí asi tretí deň v tom istom. Dodo bije spolužiakov. Dodo behá po chodbách. Dodo dnes povedal po hádke spolužiakovi: „Aj tak ťa zabijem.“ Dodo robí už tretí deň drepy, ale vie, že po chodbách chodíme pomaly. Dodo prišiel a ospravedlnil sa nielen spolužiakovi, ale aj spolužiačke, ktorú drgol. Dodo mi priniesol nožnice, keď som ho poprosila, a keď som mu povedala „ďakujem“, ostal prekvapene stáť. Dodo rád kreslí a rád veci vyrába. Dodo sa dnes nevzdal. Keď som vytiahla úplne jednoduchú aktivitu, bojoval, no nakoniec to zvládol. Po vyučovaní musel odísť domov, nechodí do družiny. „Nechcem ísť domov! Pani učiteľka, nemôžem byť vo vašej triede?“ „Dodo, ale ja mám druhákov a ty

si štvrták!“ „Ale mne to nebude vadieť,“ odvetil pohotovo.

Kvôli Dodovi som dnes nakúpila veci na vyrábanie - guľôčky, koráliky, šnúrky a nálepky. Chcel by vyrobiť niečo pre mamu. S kolegyňou máme dohodu - keď sa bude slušne správať, môže si cez prestávky a poobede vyrábať drobnosti. V tejto chvíli ešte netuším, ako mi Dodo zmení život. Nemyslím už na triednu knihu, ktorú som zase vypísala zle. Myslím na Doda a na to, že v ňom vidím potenciál. Možno z neho nebude premiant školy, ale úplne mi bude stačiť, ak z neho bude dobrý človek.

04

Kto by tu jedol?

Viete, naraňajkovať sa, prípadne zjesť čosi na desiatu, nie je vôbec jednoduché. Cez prestávku totiž nestačí vyjsť na chodbu a robiť dozor. To sa, skrátka, nevypláca. Potrebujem byť naplno prítomná v triede. Zadať aktivitu. Pripomenúť, že je čas na desiatu. Odpovedať na milión otázok a zakročiť pri detských potýčkach. Fakt nie je čas na jedlo, nieto ešte na cestu na záchod.

Občas sa však podarí, že cez hodinu pracujú v tichu. Asi desať minút počítajú príklady. Vtedy si (samozrejme, potajomky) uchmatnem zopár hryzov. Myslela som si, že to nejako nevnímajú, ale opak bol pravdou.

Počúvali sme audiorozprávku o tom, že klamať sa nevypláca. A o ozvene - čo to je, ako funguje. Nepredstavujte si to idealisticky, rozprávku som každé tri až